

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 349/2019 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen nuorten naisten seksuaalisesta häirinnästä ja siihen reagoimattomuudesta kulttuurineuvos Veijo Baltzarin tapauksessa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Vilhelm Junnila /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 349/2019 vp:

Tiedostaako hallitus, kuinka tärkeää on puuttua nuorten naisten seksuaaliseen häirintään,

miksi kulttuurineuvos Veijo Baltzarin toimintaan ei kuitenkaan reagoitu, vaikka siitä oltiin korkeakouluyhteisössä sekä ministeriössä tietoisia vuosien ajan,

miten toimintaa nyt aiotaan kehittää, jotta vastaavat tragediat voidaan välttää ja

aikooko hallitus lopettaa Drom ry:n tukemisen välittömästi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Opetus- ja kulttuuriministeriö on aktiivisesti pyrkinyt puuttumaan seksuaaliseen häirintään ja edistänyt sen ehkäisemistä toimialallaan. Ministeriö on käynnistänyt tämän vuoden toukokuussa urheilujärjestöille suunnatun kyselyn, johon on sisällytetty kysymyksiä järjestöjen toimista häirintätapauksissa. Kyselyn toteuttaa Olympiakomitea yhdessä Suomen urheilun eettisen keskuksen SUEK ry:n kanssa. Lisäksi ministeriö rahoittaa urheiluseuratasolle suuntautuvaa aihetta koskevaa selvitystä, joka on käynnistetty tämän vuoden kesän aikana. Selvityksen toteuttaa Jyväskylän yliopisto yhteistyössä SUEK ry:n Olympiakomitean ja Suomen valmentajien kanssa. Olympiakomitea on laatinut Lupa välittää – lupa puuttua –ohjeistuksen, joka sisältää toimintaohjeita ennaltaehkäisyyn ja toimintaohjeet häirinnän ja kaltoinkohtelun tilanteisiin. Kulttuuripuolella opetus- ja kulttuuriministeriö asetti vuonna 2018 selvityshenkilön, jonka tehtävänä oli selvittää häirintää ja muuta epäasiallista kohtelua elokuva- ja teatterialoilla.

Myös opetustoimen osalta ministeriö on pyrkinyt vahvasti ennaltaehkäisemään häirintää. Opetushallitukselta opas seksuaaliseen häirintään puuttumiseen ja ennaltaehkäisemiseen valmistui vuonna 2018. Oppaan toiminta- ja menettelyohjeet antavat opettajille, rehtoreille ja muulle henkilöstölle sekä vanhemmille ja huoltajille valmiuksia toimia seksuaalisen ahdistelun ja häirinnän estämiseksi. Oppaassa käsitellään lainsäädännön, opetussuunnitelmien, opetuksen ja opiskelu-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 349/2019 vp

huollon keinoja seksuaaliseen häirintään puuttumiseksi. Oma hankkeenaan turvallisuuskulttuuria edistävää täydennyskoulutusta on suunniteltu opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen ja Poliisihallituksen yhteistyönä. Koulutuksessa perehdytään varhaiskasvatusyksiköiden, koulujen ja oppilaitosten laaja-alaisen turvallisuuden edistämiseen niin fyysisen, psyykkisen kuin sosiaalisen turvallisuuden osalta. Lisäksi valtakunnallinen Opettajankoulutusfoorumi kokoaa yhteen hyviä käytäntöjä, miten seksuaalisen häirinnän vähentämisen ja ehkäisemisen sisällöt otetaan mukaan opettajien perus- ja jatkokoulutukseen perustuen asiasta tehtyihin tutkimuksiin ja selvityksiin. Ammatillisen koulutuksen turvallisuuskulttuurin kehittäminen on ollut kiinteä osa ammatillisen koulutuksen reformin toimeenpanoa. Turvallisuusstrategia kattaa opiskeluympäristöjen fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen turvallisuuden, mukaan lukien häirinnän estäminen. Opetus- ja kulttuuriministeriö tulee käymään korkeakoulujen kanssa touko- ja kesäkuussa vuonna 2020 neuvottelut sopimuskauden 2021 – 2024 osalta. Tuolloin eräänä teemana on yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon varmistaminen korkeakouluissa. Vastaavia toimenpiteitä ja hankkeita on toteutettu myös muiden ministeriöiden toimesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön korkeakoulu- ja tiedepolitiikan yksikölle on vuonna 2012 luovutettu Humanistisessa ammattikorkeakoulussa (Humak) laadittu raportti kulttuurienvälisen kokemuspohjaisen pedagogiikan tutkimus- ja mallinnushankkeesta. Tavoitteena oli tutkia voisiko kulttuurienvälisen kokemuspohjaisen pedagogiikan perusteella rakentaa korkeakoulutasoista tutkintokoulutusta ja täydennyskoulutusta. Raportissa suhtauduttiin kriittisesti tutkittavaan pedagogiikkaan ja sen toimintamalleihin sekä todettiin ettei se ole hyödynnettävissä korkeakoulumaailmassa. Raportissa tuotiin esiin selkeitä ristiriitoja pedagogisten ja opettajan yleisten ammattiehtimien toimintojen lähtökohtien kanssa sekä pedagogisten sovellusten riskialttius. Raportissa ei ollut viittauksia rikolliseen toimintaan tai siihen, että hankkeessa olisi ollut mukana alaikäisiä. Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Humak päättivät, että hanketta ja sen rahoitusta ei raportin jälkeen jatkettu. Humak julkaisi raportin nettisivuillaan hankkeen päättyessä. Raporttia ei erikseen toimitettu ministeriön sisällä tai hallinnonalalla valtionapuviranomaisille.

Viittaan toiminnan kehittämistä koskevan kysymyksen osalta vastaukseen kirjalliseen kysymykseen valtionavustushakijoiden hakijoiden taustojen ja soveltuvuuden selvittämisestä (KKV 348/2019 vp).

Valtionavustuslain (688/2001) 7 §:n mukaan valtionavustusta voidaan myöntää, jos tarkoitus johon valtionavustusta haetaan, on yhteiskunnallisesti hyväksyttävä. Yhdistyksen toiminnan kannalta keskeisten henkilöiden toiminta on parhaillaan poliisin esitutkinnan kohteena. Tämä tieto otetaan huomioon päätettäessä harkinnanvaraisten valtionavustusten myöntämisestä tälle yhdistykselle tai muulle yhteisölle, jonka piirissä samat tutkinnan kohteena olevat henkilöt mahdollisesti toimivat.

Helsingissä 16.12.2019

Tiede- ja kulttuuriministeri Hanna Kosonen